

Til høringsparterne på vedlagte liste

J.nr: 23-1260-000001

Ref. KBK

Den 14. juni 2023

Høring over udkast til bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024

Hermed sender Landbrugsstyrelsen udkast til bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024, i høring.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelsen sendes til Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk senest **den 12. juli 2023, kl. 12.00**, med angivelse af j.nr. 23-1260-000001

Eventuelle spørgsmål til det faglige indhold af materialet bedes rettet til:

- Mette Fischmann på mefi@lbst.dk eller tlf.nr. 45 26 35 92
- Karen B. Knudsen på kbk@lbst.dk eller tlf.nr. 25 23 83 92.

Høringssvar bliver offentliggjort på www.hoeringsportalen.dk efter høringsfristens udløb, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Der skal i planperioden 2023/2024 etableres målrettede efterafgrøder eller alternativer til målrettede efterafgrøder i de kystvandoplande, hvor indsatsbehovet ikke er opnået efter gennemførelsen af den frivillige ordning, der er fastlagt i bekendtgørelse nr. 71 af 26. januar 2023 om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2023/2024 m.v. (herefter den frivillige ordning). De nævnte kystvandoplande fremgår af bekendtgørelsens bilag 1 og er afgrænset i bilag 2 i bekendtgørelse nr. 71 af 26. januar 2023.

Bestemmelserne for de krævede målrettede efterafgrøder og for alternativer til de krævede målrettede efterafgrøder svarer i hovedsagen til bestemmelserne for pligtige efterafgrøder og alternativer til pligtige efterafgrøder, der vil være fastlagt i den for planperioden 2023/2024 gældende bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget (herefter plantedækkebekendtgørelsen).

Bemærk, at plantedækkebekendtgørelsen for planperioden 2023/2024 endnu ikke er udstedt. Henvisninger til plantedækkebekendtgørelsen er derfor foreløbigt henvisninger til det udkast, der er offentliggjort på Høringsportalen med

høringsfrist den 31. maj 2023. Udkastet kan fremsøges på følgende link:

<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/67450>

Målrettede efterafgrøder og alternativer til målrettede efterafgrøder, bortset fra reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof for planperioden, skal dog som nævnt placeres i de kystvandoplande, der er anført i bekendtgørelsens bilag 1.

Målrettede efterafgrøder og alternativer til målrettede efterafgrøder må ikke samtidigt anvendes til opfyldelse af betingelser for at gøre brug af den såkaldte kvægundtagelse.

Følgende virkemidler kan anvendes som alternativ til målrettede efterafgrøder til opfyldelse af det målrettede efterafgrødekrav:

- Mellemafgrøder.
- Energiafgrøder.
- Braklagte arealer, bortset fra braklagte arealer langs vandløb og søer.
- Braklagte arealer langs vandløb og søer.
- Tidligt såede vinterafgrøder.
- Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter.
- Præcisionslandbrug udført i planperioden 2022/2023.
- Reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof for planperioden 2023/2024.

1. Ændringer

Nærværende bekendtgørelse omhandler planperioden 2023/2024, mens bekendtgørelse nr. 1153 af 29. juli 2022 omhandler krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2022/2023.

Bortset fra den omhandlede planperiode og bilag 1 over efterafgrødekravets størrelse i de omhandlede kystvandoplande svarer bestemmelserne i nærværende bekendtgørelse i hovedsagen til bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1153 af 29. juli 2022.

Ændringer i forhold til bekendtgørelse nr. 1153 af 29. juli 2022 er omtalt nedenfor.

1.1 Definitioner

Blomsterbrak og bestøverbrak er nu defineret med henvisning til definitionerne i plantedækkebekendtgørelsen.

1.2 Brak til opfyldelse af GLM 8 udgår

Det var alene for overgangsåret 2023, at der blev indført mulighed for, at arealer med målrettede efterafgrøder efterfølgende i planperioden kan holdes som brak til opfyldelse af GLM 8.

1.3 Ændringer for målrettede efterafgrøder som følge af ændringer i plantedækkebekendtgørelsen

Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, hvori der henvises til bestemmelser i plantedækkebekendtgørelsen, der finder tilsvarende anvendelse for målrettede efterafgrøder.

1.3.1 Mulighed for at planter af spildfrø bestående af tilladte efterafgrøder kan indgå i dækningsgraden ved en kontrol af efterafgrøder

Planter af spildfrø bestående af tilladte arter af efterafgrøder kan nu indgå i vurdering af dækningsgraden ved en kontrol af målrettede efterafgrøder.

Det er stadig et krav, at de målrettede efterafgrøder etableres efter normale driftsmæssige principper, således at der sker en effektiv optagelse af kvælstof i efteråret. Kravet om etablering af målrettede efterafgrøder gælder således stadig, selvom der forventes fremspiring af planter af spildfrø bestående af efterafgrødearter.

1.3.2 Justering af kvotereduktion ved brug af fleksible frister

I 2019 blev det muligt at anvende fleksible frister for etablering af efterafgrøder, hvor landbruger kan udskyde etableringsdatoen fra 20. august til og med 7. september mod en reduktion af kvælstofkvoten svarende til justeringen i plantedækkebekendtgørelsen. Kvotereduktionen er blevet justeret. Justeringen indebærer en nedjustering af kvotereduktionen i starten af perioden, hvor der kan etableres målrettede efterafgrøder, og en opjustering i slutningen af perioden. Justering af kvotereduktionen er foretaget både for sen etablering af målrettede efterafgrøder og for sen etablering af efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter.

1.3.3 Reduktion af kvælstofkvoten på dagsbasis ved brug af fleksible frister m.v.

For landbrugere med adgang til præcisionsudstyr bliver det muligt at vælge reduktion af kvælstofkvoten på dagsbasis ved brug af fleksible frister. Det er således en betingelse for at få kvotereduktion på dagsbasis, at landbruger kan udføre positionsbestemt og datobestemt såning og dokumentere dette ved brug af præcisionsudstyr, som kan generere logfiler, der kan konverteres til SHAPE-format. Kvotereduktion på dagsbasis kan bruges på pligtige efterafgrøder, husdyrefterafgrøder og målrettede efterafgrøder.

Den nuværende model med kvotereduktion på baggrund af så-intervaller vil fortsat være tilgængelig for landbrugere uden adgang til præcisionsudstyr. Det er således frivilligt at gøre brug af kvotereduktion på dagsbasis.

For pligtige og husdyrefterafgrøder bliver det muligt at bruge opsparede efterafgrøder i stedet for kvotetræk ved brug af fleksible frister. Denne mulighed gælder ikke for målrettede efterafgrøder.

1.4 Ændringer for alternativer til målrettede efterafgrøder som følge af ændringer i plantedækkebekendtgørelsen

Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, hvori der henvises til bestemmelser i plantedækkebekendtgørelsen, der finder tilsvarende anvendelse for alternativer til målrettede efterafgrøder.

1.4.1 Forbud mod overlap mellem alternativet brak og GLM 4, GLM 8 og bioordning om biodiversitet og bæredygtighed

En virksomhed kan anvende braklagte arealer og braklagte arealer langs vandløb og søer som alternativ til målrettede efterafgrøder.

Som følge af de nye GLM-regler i henhold til konditionalitetsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 73 af 27. januar 2023 med senere ændringer), forpligtes en virksomhed til at sikre, at der ikke sker jordbehandling m.v. i en bræmme på 3 meter langs de vandløb og søer, der er omfattet af § 69, stk. 1, i vandløbsloven (GLM 4) og at mindst 4 pct. af det samlede omdriftsareal udgøres af ikke-produktive elementer og arealer (GLM 8).

For at sikre den forudsatte miljøeffekt af de to regelsæt er det vigtigt, at der ikke sker overlap mellem arealer brugt til at opfylde GLM-kravene i konditionalitetsbekendtgørelsen og alternativene braklagte arealer og braklagte arealer langs vandløb og søer. Derfor gøres det til en betingelse for anvendelse af de nævnte alternativer, at arealer anvendt som alternativ til målrettede efterafgrøder ikke samtidig anvendes til opfyldelse af GLM 4 og 8. Tilsvarende gør sig gældende for bioordningen biodiversitet og bæredygtighed.

Det er fortsat muligt at opnå grundbetaling til brakarealer, der anvendes som alternativ til målrettede efterafgrøder.

1.5 Indberetning af målrettede efterafgrøder og alternativer til målrettede efterafgrøder

For landbrugere med adgang til præcisionsudstyr, der vælger reduktion af kvælstofkvoten på dagsbasis ved brug af fleksible frister, skal der i indberetningen angives, at virksomheden har anvendt positionsbestemt og datobestemt såning.

1.6 Obligatorisk digital kommunikation

I medfør af bekendtgørelsesudkastets § 13 vil alle partshøringer i kontrollen af målrettede efterafgrøder og alternativer til målrettede efterafgrøder nu blive sendt via Tast selv. Afgørelser sendes fortsat via e-Boks.

2. Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger

Der er erhvervsøkonomiske konsekvenser af bekendtgørelsen, som beskrevet i det vedlagte dokument om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger (EØK).

3. Digitaliseringsklar lovgivning

Et bredt flertal i Folketinget har indgået aftale om digitaliseringsklar lovgivning.

Bekendtgørelsens bestemmelser giver mulighed for digital understøttelse.

Indberetning og ændring af indberetning indgives i et særligt skema "Gødningskvote og Efterafgrøder" (GKEA). GKEA udfyldes og indsendes digitalt ved brug af ministeriets Tast selv, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Indberetning via GKEA muliggør en høj grad af automatisk sagsbehandling og genbrug af data.

4. Agil erhvervsrettet regulering

De fem principper for agil erhvervsrettet regulering omfatter følgende: Muliggør anvendelse af nye forretningsmodeller, mere enkel og formålsbestemt, teknologineutral, helhedstænkende og sikrer brugervenlig digitalisering.

Landbrugsstyrelsen har vurderet, at principperne ikke er relevante, idet reguleringen ikke påvirker virksomhedernes mulighed for at teste, udvikle og anvende digitale teknologier og forretningsmodeller. Landbrugsstyrelsens vurdering har været i præhøring i Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), som ikke har bemærkninger hertil.

5. Forholdet til EU-lovgivningen

Bekendtgørelsens krav om etablering af målrettede efterafgrøder eller alternativer til målrettede efterafgrøder i de kystvandoplande, der er anført i bekendtgørelsens bilag 1, vil bidrage til, at Danmark kan opfylde sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet) om at sikre forbedring af vandmiljøtilstanden for grundvand og overfladevand i de geografiske områder, der er omfattet af vandområdeplaner.

Eftersom vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3) og tilhørende bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (indsatsbekendtgørelsen) først forventes at træde i kraft i løbet af 2023, er fordelingen af indsatsen under den målrettede kvælstofregulering i 2023 baseret på det gældende grundlag i vandområdeplanerne for 2015-21 (VP2) og tilhørende bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Bestemmelserne i bekendtgørelsen går ikke videre end hvad der er nødvendigt for at opfylde indsatsbehovet og hvad der er nødvendigt for at administrere kravene i EU-lovgivningen. Bestemmelserne i bekendtgørelsen anses dermed ikke at gå videre end minimumskravene i EU-lovgivningen.

6. Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelsen er omfattet af dispensation fra de faste datoer for ikrafttræden (1. januar eller 1. juli). Bekendtgørelsen er planlagt at træde i kraft den 1. august 2023.

Med venlig hilsen

Landbrugsstøtte & Geodata
Landbrugsstyrelsen